

ΠΑΝΔΩΡΑ.

15. ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ. 1853.

ΤΟΜΟΣ Δ΄.

ΦΥΛΛ. 88.

ΟΙ ΑΛΙΕΙΣ ΤΟΥ ΣΧΕΒΕΝΙΓΓΕΝ.

Ἐπισόδιον τοῦ βίου τοῦ Βάν δὲ Βέλδε.

Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.

— 0 —

Τίς, ἐπισκεπτόμενος τὸ μουσεῖον τῆς Ἑλλάδος, δὲν θαυμάζει εἰκόνα μετρίου μεγέθους, παριστῶσαν τὴν θέαν ἀκτῆς τινος τοῦ Σχεβένιγγεν; Τὰ ἀριστουργήματα τῶν μεγάλων τεχνιτῶν δὲν λείπουσι βεβαίως ἀπὸ τῆς πινακοθήκης ταύτης. Ἐκεῖ βλέπεις παντοίας εἰκόνας τῶν διαφόρων γνωστωτάτων καλλιτεχνῶν, ἀπὸ τοῦ Ραφαήλ καὶ Τιτιανῶ μέχρι τοῦ Ἰωσήφ Βερνέτου. Εἰς ἐμὲ ὅμως, τὴν ἀμαλογῶ μὲ ἀπειρον συστολήν, ἡ εἰκὼν ἦτις ὑπὲρ πάντων ἄλλων μ' ἐξέπληξεν, ὑπῆρξεν ἡ ὑπὸ τοῦ Βάν δὲ Βέλδε φιλοπονηθεῖσα. Οὐδέποτε εἶδον οὐδὲν ἀπλουστερον, φυσικώτερον, καὶ ἐπαγωγότερον. Τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἐφθασα εἰς Ἑλλάδα, εἶδον κατὰ πρῶτον τὸ ἀριστούργημα αὐτὸ, καὶ συνέλαβον τὴν ἀκατάσχετον ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ ἐπισκερθῶ τοὺς τόπους οἵτινες ἐνέπνευσαν τὸν τεχνί-

την. Μετέβην λοιπὸν εἰς τὸ χωρίον τοῦ Σχεβένιγγεν, ἔχων ὁδηγὸν ἀγγλινοῦστατον. Οὗτος ἦτο Γάλλος, καὶ ὀνομάζετο Καρών· νυμφευθεὶς δὲ, ὡραίαν τινὰ νεάνιδα ἐξ Ἑλλάδος, παρήτησε τὴν πρώτην πατρίδα, καὶ ἐπολιτογραφήθη Ὀλλανδός, χωρὶς ὅμως νὰ λησμονήσῃ τὴν γῆν τῆς γεννήσεώς του.

Διελθόντες τὴν μεγαλοπρεπῆ ὁδὸν τὴν φέρουσαν εἰς τὸ χωρίον τοῦ Σχεβένιγγεν, καὶ βυθιζόμενοι εἰς τὴν ἀμμονμέχοι γονάτων, ἐφθάσαμεν εἰς ὑψωμα ὅθεν φαίνεται ὅλη ἡ θάλασσα. Καὶ τότε πόσον μεγαλοπρεπὲς θέαμα παρουσιάσθη εἰς τὰς ὄψεις μου! Ναί! τῶνόντι ἐβλεπον ἐνώπιόν μου τὸν αὐτὸν ὠκεανὸν, ὅστις ἐμυκάτο ἐπὶ τῆς εἰκόνης τοῦ Βάν δὲ Βέλδε. Ἰδοὺ τὰ πεισσωμένα πλοίαρα, τὰ πληροῦντα τὸ πρῶτον διάγραμμα· δεξιόθεν ἦτο ὁ σωρὸς τῶν ἀλιέων, τῶν ὀπίων ἢ ἰδιόζουσα φυσιογνωμία μὲ ἐγοήτευσεν. Οἱ ἄνθρωποι οἵτοι παλαιούσιν ἑκατοντάκις τῆς ἡμέρας πρὸς τὸ τρομερὸν στοιχεῖον διὰ νὰ κερδήσωσι τὸν ἡμερησίον ἄρτον τῆς πολυαριθμοῦ οἰκογενείας των. Παρατήρησε τὸν δερμάτινον πῖλόν των, στοργγύλον εἰς τὴν κορυφήν, ἰδὲ τὰ ἐκ βύρας ἐνδυμά των, ἐξ ἑνὸς μόνου τεμαχίου συγκείμενον, ἐπέχον συγχρόνως τὸ πικρὸν καὶ ὑποδημάτων καὶ ἀναζυρίδας ἀδιαβρόχου.

Ἐπὶ τῆς ὄχθης, παιδία ὑπὲρ τὰ διακόσια ἄρβυρα καὶ θήλας, ἡλικίας πέντε μέχρι δώδεκα ἐτῶν, ἀναζητοῦσι κογγύλια. καὶ προχωροῦσιν εὐτόλμως εἰς τὴν θάλασσαν, χωρὶς νὰ φοβῶνται τὰς ὀρμάς τῶν κυμάτων. Τὸ θέαμα τοῦτο εἶναι εἰκὼν ἐναργῆς ἐνεργητικότητος, ἀμεριμνίας, καὶ πτωχείας.

Ὁ Καρῶν μοι εἰδείξε μικρὸν λόφον, ἀπ' οὗ ἤδυνάμην νὰ παρατηρήσω ὁλόκληρον τὸ ἀξιοθαύμαστον ἐκαίνο θέαμα· Ἰστατο δὲ μακρὰν μου ὀλίγα βήματα, σεβόμενος βεβαίως τὴν ἐκτασιν ἣν ἐδήλουν διὰ φράσεων ἀσυναρτήτων καὶ διακεκομμένων.

Ἡ ἐκτασις αὕτη δείρκει εἰσαίτι, ὅτι θόρυβος φωνῶν ἀπήχησεν αἰρηνιδίως εἰς τὰ ὠτά μου. Ἐνόμιζον ὅτι ἦμην μόνος μετὰ τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Βάν δὲ Βέλδε, ὅτε, ἀναδύσας πέριξ μου, ἐξεπλήγην οὐκ ὀλίγον, ἰδὼν ὅτι με ἐχώριζαν ἀπὸ τοῦ πιστοῦ μου ὁδηγοῦ, πυκνὸς σωρὸς τῶν τολμηρῶν ἐκαίνων ἀλιέων. Μιχταίως ὁ Καρῶν ἐπρόσφερε παρακλήσεις καὶ ἀπειλὰς, ὅπως τοὺς ἐμποδίσῃ νὰ μὴ πλησιάσωμεν μετὰ δυσκολίας μάλιστα κατωρθώσῃ νὰ διασχίσῃ τὴν πυκνὴν φάλαγγά των διὰ νὰ φθάσῃ πλησίον μου. Πόσον λυπηρὰ ἀντίρρσις πρὸς τὸ ὕψος τῶν σκέψεών μου! Ὅλοι οὗτοι νέοι καὶ εὐρωστοί, καὶ μεταξὺ αὐτῶν εἰκοσιπέντε παιδία, ναῦται πρωτόπειροι ἐνθεδνίμοι με ῥίχη, ἐπιθόριζον γοερὰς φράσεις, ὡς καθίστων καταληπτὰς αἱ χειρονομίαι αὐτίνες τὰς συνώδευον. Αἱ χεῖρές των τεταμμέναι πρὸς ἐμὲ διηρμήνευσον εὐκρινῶς τὴν ἐπιθυμίαν των· ἐζήτουν ἐλεημοσύνην. Συγκινηθεὶς ὑπὸ τῆς τρυφῆς ἀβλιότητος, ἐσυρκα παρευθὺς ἐκ τοῦ θυλακίου μου φλωρίον, καὶ ἐζήτουν νὰ ἐξηγήσω εἰς αὐτοὺς ὅτι ἔπρεπε νὰ τὸ μοιρασθῶσι.

— Σταθῆτε, μοι εἶπε τότε ὁ Καρῶν· ὄλα τὰ φλωρία τῆς τραπέζης τοῦ Ἀμοτελοδάμου δὲν φθάνουν νὰ κατασταίλουν τὴν δίψαν τούτων τῶν παλληκαριῶν.

— Τὰ σπλάγγνα του εἶναι πέτρινα, φίλε Καρῶν· δὲν βλέπεις τὸν μακρὸν ἄρτον ὅστις εἶναι ἡ μόνη τροφή των, καὶ ἁμοιάζει μᾶλλον κάρθουρον ἢ τροφήν πρέπουσαν εἰς χριστιανούς;

— Ἐὶ κύριε, ἀπάντησεν ὁ ὁδηγός, νομίζετε ὅτι οἱ καλοὶ αὐτοὶ ἄνθρωποι, ἐπιστρέφοντες ἀπὸ τὰς ἐκδρομὰς των, δὲν φέρουν συχνάκις ἄρτια διὰ ν' ἀγοράσωσι λευκὸν ἄρτον; καὶ ὁμοίως οὔτε κἂν τὸν συλλογίζονται. Κατεξοδεύουν ὅσα καὶ ἂν κερδαίνωσιν εἰς τὸ πύτν. Δόξατέ τους ὄλους τοὺς θλαστικούς τοῦ κόσμου, καὶ ὁμοίως δὲν θὰ σὰς εἶναι εὐγνωμόνες. Ἡ πλεονεξία τῶν ἀλιέων τοῦ Σχεδένιγγεν εἶναι παροισιακὴ εἰς ὅλην τὴν Ὀλλανδίαν· δὲν ἠλλάζαν διόλου ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Βάν δὲ Βέλδε.

— Βάν δὲ Βέλδε! Ἦκουσα καλῶς; Μήπως γνωρίζεις κανὲν ἐπεισόδιον τοῦ βίου τοῦ ἐνδοξοῦ αὐτοῦ ζωγράφου, συνεχόμενον με τοὺς ἀλιεῖς τοῦ χωρίου τούτου;

— Ἀναμφισβόλως γνωρίζω· ἀγνοεῖτε λοιπὸν ὅτι περ' ὀλίγον καὶ ἡ εἰκὼν καὶ ὁ τεχνίτης αὐτὸς ν' ἀπολασθῶσιν ἕνεκα τῶν ἀλιέων τοῦ Σχεδένιγγεν;

— Καρῶν, εἶσαι πολῦτιμος ἄνθρωπος, διευχθήτω μοι ὅ,τι γνωρίζεις.

Ἄλλὰ πρὶν ἢ εὐχαριστήσῃ τὴν περιέργειάν μου ὁ ὁδηγός, διέσχισεν, οὐχὶ ἀνευ δυσκολίας, τὴν γραμμὴν τοῦ περιφράγματος, ὅπερ εἶχον σχηματίσει πέριξ ἡμῶν οἱ ἀλιεῖς, καὶ ἔλθῃν εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ὁδοῦ, ἤρχισεν ἐκτενῆ διήγησιν, τὴν ὁποίαν μετέδιδεν ἐνταῦθα πρὸς τοὺς ἀναγνώστας.

— Ὁ Ἀδριανὸς Βάν δὲ Βέλδε, γεννηθεὶς εἰς Ἀμοτελοδάμου, περὶ τὰ τέλη τῆς πρώτης πεντηκοντατηρίδος τοῦ ΙΖ. αἰῶνος, ἔδωκεν ἐκ νεαρῆς τοῦ ἡλικίας σημεῖα μεγάλης ἐφέσεως πρὸς τὴν ζωγραφικὴν· ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ πατήρ του, ἀπλοῦς ὢν καπνοπώλης, δὲν ἠδύνατο ἕνεκα τῆς μικρᾶς του παρουσίας νὰ πληρῶνῃ τὰς πικραδόσεις μεγάλου διδασκάλου, ἠναγκάσθη νὰ παραιτήσῃ πρὸς καιρὸν τὴν λατρείαν τῶν τεχνῶν καὶ νὰ ἐπιδοθῇ εἰς βάνκυσον ἐπάγγελμα. Ἐπὶ σῆλθε λοιπὸν εἰς ἐμπορικὸν κατάστημα. Ἡ ἀνυπόμονος καὶ ἀστατος διάθεσίς του, καὶ ὁ φιλοπλανῆς καὶ φαντασιώδης χαρακτήρ του δυσκόλως ἐσυμβιβάζοντο με τὸν κανονικὸν καὶ ἡσυχῶν βίον τῶν ἐργατικῶν καταστημάτων. Ὁ Ἀδριανὸς ἐνόει ὅτι ἄλλο ἦτο τὸ στάδιόν του, καὶ ὅτι δὲν ἐγεννήθη διὰ ξηρᾶς ἐμπορικᾶς ἐργασίας. Ὅθεν, ὀνειροπολῶν εὐγενέστερόν τι ἐπάγγελμα, ἐστενοχωρεῖτο εἰς τὰς εὐρυχώρους ἀποθήκας τοῦ κυρίου του. Καὶ τῶνόντι πῶς εἶναι δυνατόν νὰ ἀναπτυχθῇ ἡ μεγαλοφυΐα ἐντὸς ἀτμοσφαιρας πεπερῆος καὶ μόσχου, μεταξὺ παλλῶν βαμβάκίου καὶ κισσῶν Ἰνδικῶν!

Πρωτὴν τινὰ, ἐπορεύθη ὁ Ἀδριανὸς πρὸς τὸν ἐπιμον καπνοπώλην, καὶ με ὕψος περιχαρῆς καὶ βადισμα ὑπερήφανον εἰδοποίησε τὸν πατέρα του, ὅτι ὁ ἐνδοξὸς ζωγράφος Wijnants, συνήνεσε νὰ τὸν διδάξῃ, καὶ ὅτι παρήγει τὸ ἐμπόριον διὰ τὴν ζωγραφικὴν.

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὁ νέος ἐσύχναζεν ἀδιακόπως εἰς τὸ ἐργαστάσιον τοῦ διδασκάλου, ὑπὸ τὴν ἐμπειρον διεύθυνσιν τοῦ ὁποίου προώδευσεν ἐντὸς ὀλίγου θαυμασίως.

Εἰκοσιτετραετῆς ἤδη ὢν ἐφιλοπόνησε πολλὰ ἔργα ἀξία λόγου ἐπιδοκιμασθέντα καὶ ὑπὸ τῶν περὶ τὰ τοιαῦτα ἐμπειρῶν. Ἡ φήμη του εἶχεν ὑπερβῆ τὰς λίμνας καὶ τὰς διώρυγας τῆς πατρίδος του. Πολλοὶ ἔξοχοι τεχνίται τὸν ἠγάπων καὶ τὸν ὑπελήπτοντο. Ὅλοι οὗτοι οἱ ἄνδρες, τῶν ὁποίων τὸ μέτωπον ἦτο ἐστειμένον ὑπὸ τοῦ στεφάνου τῆς δόξης, ἦσαν φίλοι τοῦ Ἀδριανῶν καὶ ἐπευφήμουν τὰς ἐπιτυχίας του. Συγχρόνως δὲ τὸν ἐγχεύαζον ἀνηλεῶς διὰ τὸν ἀκαθικτὸν του πρὸς τὴν ἀπομόνωσιν ἔρωτα, πρᾶγμα μοναδικὸν διὰ τεχνίτην τοσοῦτον νέον καὶ τοσοῦτον δραστήριον. Ὁ Ἀδριανὸς τῶνόντι, δὲν ἐσπατάλει ἀτιμένως εἰς διασκεδάσεις καὶ εὐωχίας τὸ προϊόν τῶν κόπων του· δὲν ἐθεώρει, καθὼς καὶ οἱ περιδοξοὶ φίλοι του, τὸ ἀργύριον ὡς μέτον, ἀλλ' ὡς σκοπὸν, καὶ σκοπὸν μοναδικόν. Ἀπέριεγε τὰς ἰδονὰς, διότι ἐξαντλοῦσι τὰ βαλάντια. Αἱ διασκεδάσεις καὶ ἡ εὐτυχία του συνίσταντο εἰς τὸ νὰ ἐπισωρεύῃ καὶ νὰ μετρή, καὶ νὰ ἀνμετρή ἀπαύστως τὰ ὠραία δουκᾶτα τὰ ὅπῃα τῷ παραίχον αἱ εἰκόνας του. Ἐν βραχυλογίᾳ ἦτο φιλάργυρος.

Ἐσπέραν τινὰ τοῦ 1663 ἔτους, ἐξελθὼν, κατὰ

τὴν συνήθειάν του πρὸς περίπατον ἐπὶ τῆς παραλίας, ἀπήντησε καθ' ὁδὸν νεάνιδα ἐξαισίου ὠραίου-τατος. Ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς ἦτο συνηνωμένη ἡ λεπτότης τῶν γραμμῶν ἀρχαίου ἀγάλματος, καὶ ἡ θελκτικὴ ἀβρότης, ἡ διακρίνουσα τὰς παρθένους τῆς ἀρχαίας Βαταβίας. Ἡ νεάνις αὕτη ἐκαλεῖτο Βιλλελμίνη. Ὁ πατὴρ τῆς, Κ. Βάν δερ Βέν, ἦτο πλούσιος ἔμπορος, ὅστις παραιτήσας τὸ ἐπάγγελμά του, κατελήφθη ἀπὸ σφοδρῶν ἐρωτᾶ πρὸς τὰ ἀριστουργήματα τῶν μεγάλων τεχνιτῶν. Ἡ κατὰστασις του τῷ ἐπέτρεπε νὰ εὐχαριστῆ τὰς νέας ὀρέξεις του, καὶ ἐθυσίαζεν ἀδιακόπως μεγάλας ποσότητας πρὸς ἀπάκτησιν εἰκόνων φερουσῶν τὴν ὑπογραφήν περιφήμου τινὸς ὀνόματος· ἡ οἰκία του περιείχεν ἐκλεκτοτάτην συλλογὴν, εἰς ἣν ἐκάστη ζωγραφικὴ σχολὴ εἶχεν ἀντιπρόσωπόν τινα. Ὁ ἔρως τῆς τέχνης, ἡ λατρεῖα τοῦ καλοῦ, ὁ ἱερὸς ἐνθουσιασμὸς ὁ καταλυμδάνων τὰς ἐκλεκτὰς φύσεις, αἱ θεαταὶ ἐνστάσεις αἱ αἰσθάνεται τις ἐνώπιον τῶν θαυμαστῶν ἔργων τοῦ ἀνθρωπίνου νοῦς, δὲν ἀνήκουσιν εἰς ἀνθρώπον ὑπερβάντα πρὸ πολλοῦ ἤδη τὴν ἡλικίαν τῆς νεότητος, μάλιστα δὲ, διελθόντα τὸ πρῶτον μέρος τῆς ζωῆς του, τὸ ὠραιότερον, τὸ γενναϊότερον καὶ τὸ εὐαισθητότερον, μεταξὺ ὑπολογισμῶν καὶ ἀριθμῶν. Δὲν δύναμαι νὰ ἐπιβεβαιώσω ἂν τὸ κατέχον τὸν Κ. Βάν δερ Βέν αἰσθημα ἦτο ἀκτίς τις τοῦ ἱεροῦ πυρὸς, καὶ ἂν ἦτο ἱκανὸς νὰ κρίνῃ περὶ μεγάλων ἔργων· τὸ αἰφνίδιον πάθος του ἦτο ἴσως μονομανία· ὅπως δὴποτε ὅμως ἡ εὐγενὴς αὕτη μονομανία ὑπεβάλλετο καὶ ὑπὸ τῆς θυγατρὸς του, καὶ πολλάκις κατέστη ὠφέλιμος εἰς τοὺς πτωχοὺς τεχνίτας.

Ὁ Ἀδριανὸς ἤρχισε νὰ λατρεύῃ τὴν Βιλλελμίναν μετὰ τὴν αἰσθηματικὴν ἐκείνην ὑπερβολὴν, τὴν ἰδιόζουσαν εἰς τοὺς ἀφωσιωμένους εἰς τὴν λατρείαν τῶν τεχνῶν. Ἐκτοτε οὐδενὸς ἡμέλησεν ὅπως καὶ ἡ Βιλλελμίνη συμμερισθῆ τοῦ ἐρωτὸς του. Ὁ Ἀδριανὸς ἦτο ὠραῖος, νέος, καὶ εὐγλωττος. Μετ' οὐ πολὺ ἤκουσεν ἐκ τῶν χειλέων τῆς νεάνιδος τὴν ποθητὴν ἐξομολόγησιν. Ἔμνευε μόνον ἡ συγκατάθεσις τοῦ πατρὸς.

Πρῶταν τινὰ ὁ Ἀδριανὸς ἐπορεύθη πρὸς αὐτόν. Ὁ Κ. Βάν δερ Βέν εὐρισκετο τότε εἰς τὴν στοάν τῶν εἰκόνων του· ἀλλὰ, παρὰ τὴν καθημερινὴν συνήθειάν του, δὲν ἐνησχολεῖτο εἰς τὸ νὰ καθαρῖζῃ καὶ μεταθέτῃ τὰς ἀγκυπητὰς του ἐκείνας εἰκόνας, τριβῶν καὶ σπιλῶν τὰς κοριωνίδας αὐτῶν. Ὁ πατὴρ τῆς Βιλλελμίνης, ἐκάθητο ἀπέναντι κυνηγίου τινὸς τοῦ Suidjers, τοὺς πόδας ἔχων ἐσταυρωμένους, τὸν ἀγκῶνα ἐστηριγμένον ἐπὶ τοῦ γόνατος, καὶ τὴν κεφαλὴν ἐντὸς τῆς χειρὸς. Ἐφαίνετο δὲ βεβουθιασμένος εἰς βαθεῖς λογισμούς.

Ὅτε δὲ εἰσῆλθεν ὁ Ἀδριανὸς, ἀνύψωσε μετὰ ζωηρότητας τὴν κεφαλὴν.

— Ἐ! εἶσαι σὺ, καλὸς μου φίλος, εἶπεν ὁ γέρον, προσπαθῶν νὰ ἐπανῶρῃ τὴν ἡσυχίαν τοῦ πνεύματός του· καὶ τί καλὴ ὥρα σὲ φέρει ἐδῶ;

Ὁ ζωγράφος ἐδίστασε πολὺ καὶ ἐπὶ πολλὴν ὥρην· ἀλλὰ μεθ' ἱκανὰς περιφράσεις, ἐδηλοποίησε πρὸς

τὸν Κ. Βάν δερ Βέν ὅτι ἠγάπα τὴν θυγατέρα του, καὶ ὅτι ἦλθε νὰ τὴν ζητήσῃ εἰς γάμον.

— Ἀγαπᾷς τὴν Βιλλελμίναν! ἀνέκραξεν ὁ γέρον ἐραστὴς τῶν εἰκόνων διατρέχων τὴν στοάν του. Καὶ αὐτὴ ἐπίσης σὲ ἀγαπᾷ! ἐξηκολούθησεν ὑψὼν τοὺς βραχίονας πρὸς τὴν ὀροφὴν. Εὐλογητὸς ὁ Θεός. Αὐτὸς ἐπέσπειρεν εἰς τὴν καρδίαν σας τὴν ἀγάπην αὐτὴν, ἣν ἀμφότεροι συμμερίζεσθε, ὅπως αἱ τελευταῖαί μου ἡμέραι ἀπαλλαγῶσι θλίψεων καὶ δακρύων, καὶ ὅπως μὴ μὲν κενὴ διὰ παντός ἡ θέσις αὕτη, προσέθηκε δειξάς διαστήματα τετραγωνικῶν τινῶν ποδῶν, τὸ ὁποῖον ἐχώριζε τὸν πίνακα τοῦ Suidjers, ἀπὸ τινος εἰκόνας τοῦ Ρουθηνσίου.

Ὁ Ἀδριανὸς, καὶ τοι μὴ ἐννοῶν τὰς ἀλλοκότους ἐκφωνήσεις τοῦ Κ. Βάν δερ Βέν, ἐμάντευεν ὅμως ὅτι ἡ αἰτησίς του δὲν τὸν δυσπρόστησεν. Ἐπερίμενε λοιπὸν, γλυκεῖαν τρέφων ἐλπίδα, νὰ ἐξηγηθῆ σαφέστερον ὁ πατὴρ τῆς Βιλλελμίνης. Ἡ καρδία του ἐσκίσησεν σφιδρῶς, ὅτε ὁ γέρον πλησιάσας αὐτόν, τὸν ἐνηγκαλίσθη καὶ τῷ εἶπεν·

— Ἀγαπᾶσθε, τέκνα μου· καλόν! Ὁμνύω ὅτι θὰ ἐνωθῆτε. Ὑπὸ μίαν ὁμῶς συνθήκην.

— Ὡ! εἰπῆτε. Ὅποιαν; Ὅποιαν;

— Εἶδες βεβαίως καὶ ἐθαύρασεσ ὡς ἐγὼ, τὴν εἰκόνα τοῦ Λίγγελδαχ, ἣτις παριστάνει τὴν ἀναχωρησιν Καρόλου τοῦ Β. ἀπὸ Σχεβένιγγεν εἰς Ἀγγλίαν. Λοιπὸν! Εἶμαι ἐρωτευμένος μετὰ τὴν εἰκόνα αὐτὴν, ἡ ἧτοίκα τόσο καλὰ θὰ ἤρμοζεν ἐδῶ μεταξὺ τῆς τοῦ Ρουθηνσίου καὶ Suidjers· ἐπεθύμησα νὰ τὴν ἀποκτήσω· ἀλλ' ὁ ἰδιοκτῆτης ἤρνήθη νὰ μοὶ τὴν πωλήσῃ, ὅποιανδὴποτε τιμὴν καὶ ἂν τῷ προσφέρω. Ἐκτοτε δὲν κοιμῶμαι πλέον· εἶμαι σκυθρωπὸς, λυποῦμαι φθονῶ. Ὀνειρεύομαι πάντοτε τὸ Σχεβένιγγεν καὶ τὴν ἀκτὴν του. Ἐὰν λοιπὸν ἀγαπᾷς τῶντι τὴν κόρην μου, πρέπει νὰ ἀρχίσῃς παρευθὺς τὸ ἔργον αὐτό. Πρέπει νὰ ἀμαυρώσῃς, νὰ ἀφανίσῃς τὸν Λίγγελδαχ, καὶ νὰ κείρῃς τὸν ἰδιοκτῆτην τῆς εἰκόνας νὰ σχάσῃ ἀπὸ τὸ κακόν του. Τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἡ ἀκτὴ τοῦ Σχεβένιγγεν θὰ τεθῆ εἰς τὴν στοάν, καθ' ἣν τὸ κενόν τὸ ὁποῖον ἀφῆκα μεταξὺ τῶν δύο αὐτῶν πλαίων θὰ πληρωθῆ, τὴν αὐτὴν ἡμέραν θὰ γίνῃς ὁ εὐδαίμων σύζυγος τῆς Βιλλελμίνης.

Ἐννοεῖτε ὅποια ὑπῆρξεν ἡ χαρὰ τοῦ ζωγράφου. Κοινοποιήσας εὐθὺς εἰς τὴν ἐρωμένην του τὴν χαρμύσονον αὐτὴν εἰδήσιν, ἐπορεύθη εἰς Σχεβένιγγεν, ὅπου ἐκλέξας ἀσμοδίαν θέσιν, ἀνήγειρε μικρὰν καλύβην ἐκ σανίδων, ὅπως ἐξακαλουθῆ τὰς ἐργασίας του μὴ κρενοχλούμενος ὑπὸ τοῦ ἀνέμου καὶ τῆς βροχῆς. Ἐγκατεστάθη λοιπὸν ἐκεῖσε, καὶ ὑπὸ τὴν ἐμπνευσιν τοῦ ἐρωτος, συνέθεσε τὸ ἀριστοτέχνημά του ἐκεῖνο.

Καθ' ἐκάστην, μετὰ μεσημβρίαν, ἤρχετο πρὸς αὐτόν ὁ Κ. Βάν δερ Βέν, συνοδευόμενος καὶ, ὑπὸ τῆς θυγατρὸς του. Ἡ παρουσία των ἐδιπλασίαζε τὴν ζῆσιν του.

Ἐλθόντες ποτὲ ἐνωρίτερον τοῦ συνήθους, οὐκ ὀλίγον ἐξεπλάγησαν ἰδόντες τὴν καλύβην τοῦ Ἀδριανοῦ περικυκλωμένην ὑπὸ πολλῶν ἀνδρῶν καὶ γυναι-

κῶν, καὶ ἀκούοντες αὐτοὺς ἀπειλοῦντας ὅτι θὰ τὸν φονεύσωσιν.

Ἴδού ποῖον ὑπῆρξε τὸ αἷτιον τῆς παραχῆς ταύτης.

Εἰς τῶν ἀθλίων αὐτῶν, ἤττον ἀμαθῆς τῶν ἄλλων, ἐμβλέψας κατὰ τύχην ἐπὶ τοῦ πίνακος τοῦ ζωγράφου, ἠπειλήσατο τὸν Ἀδριανὸν ὅτι θὰ τὸν ἐδλαπτεν, ἂν δὲν τῷ ἐδίδε δέκα φλωρία.

— Γνωρίζεις πόσον οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου εἶναι εὐπίστοι καὶ προληπτικοί, τῷ εἶπεν ὁ ἄνθρωπος αὐτός. Δύναμαι εὐκόλως νὰ τοὺς πείσω, ὅτι σὺ, διὰ τῶν μαγειῶν σου, εἶσαι ὁ αἷτιος τοῦ θανάτου δύο συντρόφων μου, οἵτινες ἐναυάγησαν χθὲς ἀπέναντι τῶν ἀκτῶν· ὅτι ζωγραφίζων τὸν σωρὸν αὐτῶν τῶν ἀλίων ἐπὶ τῆς εἰκόνας σου, ἠθέλησες νὰ μαγεύσεις τοὺς ἀλιεῖς τοῦ χωρίου, καὶ ὅτι δυστυχῶς ἐπέτυχες. Θὰ τὸ πιστεύσουν, καὶ τότε δὲν ἐγγυῶμαι ἂν θὰ δύνηθω νὰ καταπραῖνω τὴν μαρίαν των. Ἐάν, ἐκ τούτωναντίου, μοὶ δώσης τὰ δέκα φλωρία, τὰ ὑποία σὲ ζητῶ, θὰ σιωπήσω, καὶ οὐδεὶς θὰ ἔλθῃ νὰ σὲ ἐνοχλήσῃ.

Εἰς τὴν πρότασιν αὐτὴν ἀντέτεινεν ἡ φιλαργυρία τοῦ ζωγράφου. Ἀπήντησε δὲ ξηρῶς, ὅτι δὲν τῷ δίδει τίποτε.

Ὁ ἀλιεὺς, πιστὸς εἰς τὸν λόγον του, ἔτρεξε νὰ διεγείρῃ τὸ χωρίον. Ἄνδρες, γυναῖκες, καὶ παιδιά ὤρμησαν εἰς τὴν ἀκτὴν τοῦ Σχεβένιγγεν, καὶ κατὰ τοὺς λόγους των, ἐμελλον νὰ ρίψωσιν εἰς τὴν θάλασσαν τὸν ζωγράφον, τὸν ὁποῖον κατηγοροῦν ὡς αἷτιον τοῦ θανάτου τῶν δυστυχῶν ναυαγῶν. Ὁ ἐλεεινὸς δὲ ἐκεῖνος, ὅστις εἶχεν ἀπαιτήσει τὰ δέκα φλωρία, διέτρεχε τοὺς στίχους των, ἐξάπτων πλείωτερον διὰ τῶν λόγων του τὴν λύσσην τῶν ἀλίων.

Κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμὴν ἡ Βιλλελμίνια καὶ ὁ πατήρ της ἐφθασαν εἰς τὸν τόπον τῆς σκηνῆς. Μετὰ πολλῆς δυσκολίας ἐφθασαν μέχρι τοῦ Βάν δὲ Βέλλε, καὶ ἐπλησίασαν αὐτόν. Ὅτε ἔμαθον τὸ αἷτιον τοῦ θορυβώδους αὐτοῦ συλλόγου, ὁ Κ. Βάν δὲρ Βέν, πτοηθεὶς ἐκάλεσε τὸν πρῶτον ἀλιέα, διὰ νὰ τῷ μετρήσῃ τὸ ζητηθὲν ποσόν.

— Γώρμ μοὶ ἀνέκουσιν ὄχι δέκα ἀλλ' εἴκοσι φλωρία, ἀπεκρίθη οὗτος· δέκα δηλαδὴ δι' ἐμὲ, καὶ δέκα δι' αὐτὰ τὰ παλληκάρια τὰ ὁποῖα ἀπασχολήθησαν ἀπὸ τὸ ἔργον των.

Ἄνάγκη ἄρα ἦτο νὰ ἐνδώσῃ ὁ γέρον, διότι ὁ ἀλιεὺς εἶχεν ἀποκτήσει ἀληθῆ ἐπιρροὴν ἐπὶ τῶν συντρόφων του, καὶ αὐτός μόνος ἠδύνατο νὰ πραύνη τὴν μαρίαν των. Γὰ δέκα φλωρία καθίστων εὐκόλον τὴν ἐπιχείρησίν του. Τοῖς ἀπέδειξεν ἄνευ κόπου ὅτι ἠπατήθη καὶ ὅτι ἄνθρωπος τόσοσιν γενναῖος ὡς ὁ ζωγράφος ἀδύνατον νὰ ἦναι μάγος.

Ἀπαλλαγεὶς πάσης ἐνοχλήσεως, ὁ Ἀδριανὸς, ἐπηνήλθεν εἰς τὴν καλύβην του, καὶ ἐξηκολούθησε τὰς ἐργασίας του. Ἐφθασε τέλος ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν ἐμελλε νὰ ἀποπερατωθῇ ἡ εἰκὼν. Ὁ ζωγράφος ἐπεξεργάζετο διὰ τελευταίαν φορὰν τὸν σωρὸν τῶν ἀλίων, ὅστις ὀλίγον ἔλειπε νὰ τῷ ἀφαιρέσῃ τὴν ζωὴν· διώρθωνεν ἀκόμη μικρὰς τινὰς ἀτελείας, καὶ ὡς ἐκ τούτου παρητήρησε τὴν ἐπελθοῦσαν εἰς τὴν

ἀτμοσφαῖραν παραχῆν· ὁ ἀνεμὸς ἔπνεε βιαίως, καὶ ἔσειε τὴν εὐτελῆ του κατοικίαν· ἡ θάλασσα ἐκυματοῦτο· τὰ δὲ κύματα ἤπιοντο σχεδὸν τῶν σκευῶν τῆς καλύβης του. Ὁ τεχνίτης ἤμως βεβουβισμένος εἰς τὴν ἐργασίαν του, μεμονωμένος μεταξὺ τῆς πάλης τῶν στοιχείων, καὶ τῶν μυκηθμῶν τῆς τρικυμίας, δὲν ἔδραπε καὶ δὲν ἤκουε τίποτε ἐκ τῶν συμβαινόντων ἐκτός.

Ἄφνης συρῶν βίαιος κατέπεσεν ἐπὶ τῆς καλύβης, ἐκτισμένης ἐπὶ ἄμμου ἐπισφαλοῦς, καὶ γιγανταῖον κῆμα ἐπέφερε τὴν καταστροφὴν της. Ὁ Ἀδριανὸς παρσίρθη ὑπὸ τοῦ κήματος, καὶ εἶδε τὸν κίνδυνον, ὅτε πλέον δὲν ἦτο καιρὸς νὰ τὸν προλάβῃ.

Ὁ δυστυχὴς τεχνίτης, μέχρι τῆς ζώνης ὄν ἐντὸς τοῦ ὕδατος, ἐκράτει ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς του τὴν εἰκόνα, ἣν ὁ Κ. Βάν δὲρ Βέν θὰ ἠγόραζεν ἀντὶ τῆς θυγατρὸς του, καὶ ἀνωφελῶς ἠγωνίζετο νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν ἀκτὴν. Καθ' ἣν στιγμὴν ἐνόμιζεν ὅτι ἐπάτει εἰς ἀσφαλὲς μέρος, αἰφνιδίως ἐπήρχετο κύμα μαγιώδες, τὸ ὁποῖον τὸν ἐκάνερόριπτε μεταξὺ τῶν βράχων. Ὁ Ἀδριανὸς, ἐπάλασεν οὕτως ἀπὸ τινος ὄρας, σφίγγων πάντοτε διὰ τῆς τρεμούσης χειρὸς του τὸν πίνακα, ὅστις θὰ τὸν καθίστατο περιδοξὸν καὶ εὐτυχῆ συγχρόνως, ὅτε ἐφθασεν ἐπὶ τῆς ἀκτῆς ὁ ἄνθρωπος τῶν δέκα φλωριῶν.

Μὴ τυχὸν νομίστητε ὅτι παρατηρῶν τὸν ζωγράφον εἰς τὴν κρίσιμον ἐκείνην στάσιν ἔσπευσε νὰ τὸν βοηθήσῃ· οἱ ἀλιεῖς τοῦ Σχεβένιγγεν δὲν ἔχουν τοιαῦτα αἰσθήματα· ὄχι, ἀλλὰ σταθεῖς ἐπὶ λόφου τινὸς ἐκοίλωνε περὶ τὸ στόμα τὰς χεῖράς του, καὶ σχηματίσας σάλπιγγα ἐπρότεινε πρὸς τὸν κινδυνεύοντα τὴν βοήθειάν του, ἂν τῷ ἐδίδεν ἑκατὸν φλωρία.

Ὁ Ἀδριανὸς, κατέβαλλεν ἐν τοσοῦτῳ ὑπερανθρώπους κόπους διὰ νὰ ἀντισταθῇ εἰς τὸ φοβερὸν στοιχεῖον. Δὲν ἀπεκρίθη δὲ εἰς τὴν πρότασιν τοῦ ἀλιέως.

— Ἐκατὸν φλωρία, ἐπανελάμβανεν οὗτος, ἢ σὲ ἀφένω νὰ συμδιδασθῆς μὲ τὴν θάλασσαν.

— Εἴκοσι φλωρία, ἀνέκραξε τέλος ὁ ζωγράφος, ὀλισθήσας καὶ παρασυρόμενος εἰς τὸν βυθὸν ὑπὸ τῆς θαλάσσης.

— Ὡ! τὸν φιλάργυρον! τὸν φιλάργυρον! ἐπιθύρσειν ὁ ἀλιεὺς πληρῶν ἡσύχως τὴν καπνοσύριγγά του.

— Τεσσαράκοντα! ἐκραύγασεν ὁ Ἀδριανὸς μετὰ στιγμὴν σιωπῆς.

— Ἐκατόν! ἢ δὲν κινουμαι ἀπ' ἐδῶ, ἀπεκρίθη σεν ἐκεῖνος.

— Πεντήκοντα! ἐπανέλαβεν ὁ ζωγράφος.

— Ὡ! τὸν φιλάργυρον! νὰ ἐμπορευέται τὴν ζωὴν του, ἐπιθύρσειν ἐκ νέου ὁ ἀλιεὺς κρούων τὰ πυρεῖα.

— Ἐμπρὸς λοιπόν! Ἐκατὸν φλωρία! ἐκραξεν ὁ Ἀδριανὸς, ἐνῶ ἤρχισε νὰ πίνῃ θάλασσαν.

Ἡ λέμβος τοῦ ἀλιέως ἦτο ἐντὸς τοῦ ὕδατος. Πάραυτα ἔκοψε τὸ πρυμνήσιον, καὶ βοηθούμενος ὑπὸ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ

ΤΗΣ

ΕΛΛΑΔΟΣ.

—ο—

Ο Θεατής της Ανατολής, σύγγραμμα περιοδικόν εκδιδόμενον γαλλιστί εν Αθήναις, εξέδοτο δύο άρθρα πραγματευόμενα, τὸ μὲν περὶ τῶν προόδων τοῦ ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ τῆς Ἑλλάδος πρὸ τοῦ 1821 ἔτους μέχρι τῆς σήμερον, τὸ δὲ περὶ τῶν πρὸ τοῦ 1833 παραδόσεων αἰτινες ἐκυβέρνων αὐτὰ, καὶ περὶ τῆς μετὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην νομοθεσίας του.

Τῶν άρθρων τούτων ἴσως ἄλλοτε κοινοποιήσωμεν διὰ τῆς Παρδώρας μεταφράσειν. Ἐν τοσούτῳ δημοσιεύομεν σήμερον τὸν κανονισμὸν τὸν ὁποῖον ἀναφέρει ὁ Θεατής τῆς Ανατολής ὡς ἰσχύοντα ἐν Ἰδρᾷ μέχρι τοῦ ἑλληνικοῦ ἀγῶνος. Ἐκτυποῦμεν δὲ αὐτὸν ἀπαράλλακτον ἐκ τοῦ πρωτοτύπου χειρογράφου τὸ ὁποῖον σώζεται παρὰ τῷ ἡμετέρῳ Κ. Γεωργίῳ Τομπάζῃ, υἱῷ τοῦ ἀοιδίμου πρωταθλητοῦ τῆς ἑλληνικῆς ἐπανάστασεως Ἰακώβου Τομπάζῃ. Ἀνάγκη νὰ φροντιζώμεν περὶ τῆς διζώσεως τῶν τοιοούτων ἐγγράφων, ὡς μνημείων ἱστορικῶν τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν ἐγένοντο.

Σημειωτέον ὅτι ὁ κανονισμὸς οὗτος εἶναι συνεταγμένος ἑλληνιστί τε καὶ ἰταλιστί. Ὁ τίτλος καθὼς καὶ τὸ τέλος αὐτοῦ εἶναι μόνον γεγραμμένα εἰς τὴν ἰταλικὴν, ὅπως δημοσιεύονται ἐνταῦθα.

Leggi stabilite dalli nostri antenati riguardo il nostro commercio marittimo. L' unica rissorsa di tutti gli abitanti di questa isola e città d' Idra. Anno 1818.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Οἱ καπιτάνιοι τῶν караβίων εἶναι εἰς χρεὸς ὅτε εἰς Ἰδρᾷ εὐρίσκονται, νὰ ἐγνωρίσωσιν εἰς κάθε κίνημα αὐτῶν καὶ караβίου καὶ καρίκου αὐτοῦ τὸν παρτζηνέβελλον, διρετόρον, καὶ ἐτούτος θέλει ἀκολουθήσῃ μετὰ τῶν λοιπῶν συμμετόχων αὐτοῦ κατὰ τὸ συμφωνητικὸν γράμμα ὅπου ἔχουσιν.

Β'.

Ἐὰν κανένα караβι τύχη εἰς τὸν δρόμον ὅπου κάμει καὶ ζημιωθῇ, δηλαδὴ ἢ κατάρτι τζακίση ἀπὸ φορτοῦναν, ἢ τὰ πανία αὐτοῦ χαλάσῃ, ἢ καὶ ἄλλην τινὰ ζημίαν τοῦ караβίου ὑποφέρει, εἰς ὁποίαν πιάτσαν καὶ τόπον φθάσει δύναται νὰ κάμῃ τὴν ἀναγκαίαν διόρθωσιν, ἀσηκῶνοντας ἄσπρα ἀπὸ τὸν βακομαντατάριον ὅσα αὐτῷ χρειασθῶσι, καὶ νὰ ἔχη καὶ τοὺς λογαριασμοὺς καθαρούς καὶ ὑπογεγραμμένους ἐπ' αὐτόν.

Γ'.

Ἐὰν ἀνασκευάσῃ ποτὲ ἤθελεν ὁ καπιτάνος τὸ караβι του (δηλαδὴ ξεφυλιάσῃ) τόσον εἰς Ἰδρᾷ, ὅσον καὶ εἰς ἄλλον τινὰ τόπον, πρέπει νὰ ἔχη τὴν ἰδρα

δύο βωμαλέων συντρόφων, αἵτινες ἐφθασαν εἰς τὴν ἑκτὴν, ἐπορεύθη πρὸς τὸν ταλαίπωρον Ἀδριανόν.

Οἱ τρεῖς ἀτρόμητοι οὗτοι ἄνδρες ἦσαν συγχρόνως καὶ καῦται ἐμπειρότατοι. Ἐπλησίασαν εἰς τὸν ζωγράφον, καθ' ἣν στιγμὴν ἐγένετο ἄφαντος. Μόνη ἡ χεὶρ του ἐξεῖχε τοῦ ὕδατος εἰσέτι, κρατοῦσα πάντοτε τὴν πολυτίμον εἰκόνα. Τὸν ἤρπασαν ἀπὸ τὸν βραχίονα καὶ τὸν ἔφεραν εἰς τὴν παραλίαν, ὅπου ἀγωνιῶντες περιέμενον ὁ Κ. Βάν δερ Βέν καὶ ἡ Βιλλελμίννα.

Βλέπετε λοιπὸν ὅτι οἱ ἀλιεῖς τοῦ Σχεβένιγγεν δὲν ἔλλαξαν ἀπὸ τῆς ἀποχῆς τοῦ Βάν δερ Βέλδε, καὶ ὅτι ἡ πλανεζία των εἶναι πάντοτε ἡ ἰδία εἶπε τελειώσας τὴν διήγησίν του ὁ Καρῶν.

— Δὲν μὲ ἐκπλήττει τόσον τοῦτο, ἀπάντησα, ὅσον ἡ φιλαργυρία τοῦ ζωγράφου, ἐνεκα τῆς ὁποίας ὡς εἶπες, προστίμησε μᾶλλον νὰ ἀποθάνῃ ἢ νὰ δώσῃ ἑκατὸν φλωρίκ. Καὶ ὅμως εἶσαι προικισμένος μὲ ἀγγίνοιαν, φίλε Καρῶν, καὶ ἔπρεπε νὰ ἐννοῆς ὅτι τεχνίτης εὐρισκόμενος εἰς τὴν θέσιν τοῦ Ἀδριανοῦ, τεχνίτης βλέπων τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἡ ἄδυσσος θὰ κατέπιεν ὄχι μόνον αὐτόν, ἀλλὰ καὶ τὸ ἔργον του τοῦ ὁποίου ἐγνωρίζε τὴν ἀξίαν, τὸ ἔργον του, τὸ ὁποῖον θὰ συνέτειναν εἰς τὴν φήμην, εἰς τοὺς θριάμβους, εἰς τὴν δόξαν καὶ εἰς τὴν εὐτυχίαν του συγχρόνως, ἔπρεπε λέγω, νὰ ἐννοῆς, ὅτι ὁ τεχνίτης οὗτος καὶ ἂν ἦτο φιλάργυρος ὡς ὁ Ἐξηνταβελόνης αὐτός, δὲν θὰ ἐδίδο μὲν χρήματα διὰ νὰ ἐξαγοράσῃ τὴν ζωὴν του, θὰ ἐθυσίαζεν ὅμως πᾶν ὅ,τι εἶχε διὰ νὰ σώσῃ τὴν εἰκόνα του. Ἡ ἱστορία σου εἶναι μῦθος, ἡ δὲ Βιλλελμίννα καὶ ὁ Κ. Βάν δερ Βέν, εἶναι πρόσωπα τῆς ἐπινοίας σου.

— Ἡ διήγησίς μου, ἀπάντησεν ὁ Καρῶν, εἶναι παράδοσις γενικῶς παραδεδεγμένη ἐνταῦθα. Προσθέτω δὲ ὅτι ὁ Κ. Βάν δερ Βέν, κατώρθωσε τέλος νὰ πληρώσῃ τὸ κενὸν τὸ ὁποῖον ἀφῆκεν εἰς τὴν στοάν του μεταξὺ τοῦ Ρουθηνσίου καὶ τοῦ Suidjers, θέσας τὸν πίνακα τοῦ Ἀδριανοῦ. Ἐπὶ δέκα δὲ καὶ πέντε ἔτη ἐχάρη βλέπων τὸν φθόνον τοῦ γείτονός του, μὴ θελήσαντος νὰ τῷ πωλήσῃ τὴν εἰκόνα τοῦ Λίγγελδαχ, καθὼς καὶ τὰς ἐπιτυχίας τοῦ Βάν δερ Βέλδε, ὅστις ἔγινε γαμβρός του, καὶ τὴν εὐτυχίαν τῆς Βιλλελμίνης. Μετὰ τὸν θάνατόν του καὶ τὸν τοῦ Ἀδριανοῦ, αἱ εἰκόνας τῆς στοᾶς, αἵτινες εἶχαν ἀγορασθῇ, δι' ὑπερμέτρων ποιοτήτων, ἐπωλήθησαν, καὶ ἤλλαξαν πολλοὺς κυρίους. Αἱ πλειότεραι ὅμως ἔμειναν εἰς Ὀλλανδίαν, καὶ ἐστημάτισαν τὸν πυρῆνα τοῦ σημερινοῦ μουσείου τῆς Ἀγῆς εἰς τὸ ὁποῖον εὐρίσκεται ἤδη ἡ θεὰ τῆς παραλίας τοῦ Σχεβένιγγεν, ἡ ζωγραφηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Βάν δερ Βέλδε.

Π. Σ. Τ.

